

Labklājības ministrija

Atvaseļošanas un noturības mehānisma 3.1.2.3.i. investīcija «Ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojuma noturība un nepārtrauktība: jaunu ģimeniskai videi pietuvinātu aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstība pensijas vecuma personām» (otrā kārtā, īsteno pašvaldības)

2023. gada 11.oktobris

Labklājības ministrija

Esošā situācija, problemātika

- Neskatoties uz ES fondu 2014. – 2020.gada plānošanas periodā veiktajiem un 2021. – 2027. gada plānošanas periodā plānotajiem ieguldījumiem, sociālo pakalpojumu pārklājums un pieejamība vēl joprojām ir vērtējama kā nepietiekama, tostarp arī senioriem.
- Pašvaldības iespēju robežās piedāvā sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus (piemēram, aprūpe mājās), bet daļai personu ir nepieciešams tāds aprūpes pakalpojumu apjoms, kas pārsniedz dzīvesvietā vai kādā sabiedrībā balstītā sociālā pakalpojumā (piemēram, dienas aprūpes centrā) pieejamo. Tās ir personas, kurām ir jānodrošina patstāvīga uzraudzība un kuru ģimenes locekļi nodarbinātības, izglītības iegūšanas vai citu iemeslu dēļ nespēj to nodrošināt.

Labklājības ministrija

Risinājums - ģimeniskai videi pietuvināta pakalpojuma pensijas vecuma personām (senioru ĢVPP) izveide

Investīcijas mērķis - nodrošināt pāreju no institucionālas ilgtermiņa aprūpes sniegšanas uz kopienā balstītas aprūpes modeli un attīstīt ģimeniskai videi pietuvināta sociālā pakalpojuma pieejamību pašvaldībās pensijas vecuma personām, saglabājot personas neatkarību un tās aprūpē iesaistīto ģimenes locekļu nodarbinātību.

Sasaiste ar:

- Atveseļošanas fonda plāna reformu 3.1.2.r. “Sociālo un nodarbinātības pakalpojumu pieejamība minimālo ienākumu reformas atbalstam”, kuras mērķis ir nodrošināt augstam sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, kuriem ir ierobežoti finanšu resursi, pieeju būtiski nepieciešamiem sociālajiem un nodarbinātības pakalpojumiem;
- Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādņēm, kur primārais novirziens - sabiedrībā balstītu pakalpojumu attīstība, veicinot personu pāreju uz sabiedrībā balstītu vai ĢVPP saņemšanu

Labklājības ministrija

Pamatinformācija par investīciju (1)

Mērķa grupa:

Pensijas vecuma personas

Sasniedzamie mērķrādītāji (*pēc EK lēmuma par AF plāna grozījumu priekšlikumiem spēkā stāšanās*):

- līdz 2023. gada 30. jūnijam - 17 līgumu noslēgšana ar pašvaldībām par projektu īstenošanu (*ar pieņēmumu, ka mērķrādītājs ir sasniedzams līdz brīdim, kad Latvija iesniegs EK kārtējo maksājuma pieprasījumu un dokumentāciju, kas pamato atskaites punktu un mērķu sasniegšanu (indikatīvi ne ātrāk par 2024. gada 2. ceturksni)*);
- līdz 2026. gada 30. jūnijam – jaunu vietu nodrošināšana 852 senioriem tādu ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu saņemšanai, kas pietuvināti ģimeniskai videi.

Labklājības ministrija

Pamatinformācija par investīciju (2)

Pieejamais attiecināmais AF finansējums

68 753 017 euro (pēc Eiropas Komisijas lēmuma par papildu AF finansējuma pieejamību)

Kopējo projekta finansējumu veido:

- AF finansējums;
- pašvaldības un privātais finansējums PVN izmaksu segšanai;
- pašvaldības un privātais finansējums projekta īstenošanai, ja nepieciešamie ieguldījumi pārsniedz projektam pieejamo AF finansējumu

Izmaksas attiecināmas – no 2023. gada 10.marta

Labklājības ministrija

Pamatinformācija par investīciju (3)

Būtiskākās attiecināmo izmaksu pozīcijas:

- projekta īstenošanu pamatojošās dokumentācijas izstrāde;
- būvniecība un teritorijas labiekārtošana, būvekspertīze, būvuzraudzība, autoruzraudzība;
- materiāli tehniskā nodrošinājuma iegāde, tai skaitā digitālo risinājumu ieviešana

Projekta īstenošanas laiks:

Līdz 2026.gada 30.jūnijam

Labklājības ministrija

Būtiskākie nosacījumi

Obligāta investīcijas pirmās kārtas ietvaros izstrādātā senioru ĢVPP tipveida būvprojekta izmantošana

pašvaldībai AF finansējuma atbalsts pieejams **3** ēku izveidei, Rīgas valstspilsētai - **6** ēku izveidei, 1 ēkā - līdz **16** mērķa grupas personas

1 ēkas infrastruktūras izveidei pieejamais AF finansējums **1 273 204 euro**

Labklājības ministrija

Citi nosacījumi (1)

- neplāno fosilo energoresursu tehnoloģiju uzstādīšanu un atbalsta horizontālā principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" mērķu ievērošanu:
 - klimata pārmaiņu mazināšana;
 - spēja pielāgoties klimata pārmaiņām;
 - ilgtspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība;
 - pāreja uz aprites ekonomiku, ieskaitot atkritumu rašanās novēršanu un to reciklēšanu;
 - piesārņojuma novēršana un kontrole;
 - bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana.

https://www.esfondi.lv/guidelines_and_regulations_assets/atvесе%С4%ВСo%С5%A1anas_fonds_normat%С4%ABvie/atvесе%С4%ВСo%С5%A1anas_fonda_pl/02_anm_plana_pielikums_nr.1_dnsh_18052021.pdf

Labklājības ministrija

Citi nosacījumi (2)

- piesaista vides pieejamības ekspertus piesaistes projekta projektēšanas, būvniecības vai materiāli tehniskā nodrošinājuma iegādes procesā;
- nodrošina informācijas un vides piekļūstamību, novērš atšķirīgas attieksmes risku personas vecuma, dzimuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, seksuālās orientācijas, invaliditātes, rases vai etniskās piederības dēļ un ievēro vienlīdzīgu iespēju principu, kā arī nodrošina, ka tiks īstenoti pasākumi, kas sekmē darba un ģimenes dzīves saskaņošanu, paredzot attālināta darba un nepilna laika darba iespēju radīšanu vecākiem ar bērniem, kā arī sievietēm un vīriešiem nodrošina vienādu samaksu par vienādas vērtības darbu

<https://www.lm.gov.lv/lv/media/19067/download?attachment>

Labklājības ministrija

Citi nosacījumi (3)

- novērš dubultfinansēšanas risku;
- piesaistot projekta vadības un īstenošanas personālu vai īstenojot publiskos iepirkumus, nodrošina, ka projekta īstenošanas laikā tiek ievēroti interešu konflikta, korupcijas un krāpšanas novēršanas nosacījumi, vismaz paredzot, ka projekta vadībā un īstenošanā iesaistītais personāls un iepirkumu līgumu izpildītāji ir:
 - informēti par korupcijas un interešu konflikta novēršanas jautājumiem un krāpšanas pazīmēm;
 - parakstījuši apliecinājumus par interešu konflikta neesību un par pienākumu ziņot par konstatētajiem vai iespējamajiem trūkumiem un pārkāpumiem;
 - informēti par iespēju ziņot par pārkāpumiem un par ziņotāju aizsardzību atbilstoši [Trauksmes celšanas likumam](#).

Labklājības ministrija

Citi nosacījumi (4)

- iepirkumus veic atbilstoši normatīvajiem aktiem publisko iepirkumu jomā, īstenojot atklātas, pārredzamas, nediskriminējošas un konkurenci nodrošinošas iepirkuma procedūras, tai skaitā ievērojot normatīvajā aktā par publisko būvdarbu līgumos obligāti ietveramajiem noteikumiem un to saturu noteiktās prasības. **Ja nepieciešams, pašvaldības var vienoties par centralizēta publiskā iepirkuma organizēšanu;**
- ja vien ir iespējams, organizējot publiskā iepirkuma procedūru, ievēro zaļā iepirkuma un sociāli atbildīgā iepirkuma principus;

<https://www.iub.gov.lv/lv/strategiskais-iepirkums>

Labklājības ministrija

Citi nosacījumi (5)

- nodrošina, ka projekta ietvaros izveidotās ēkas vismaz piecus gadus pēc noslēguma maksājuma veikšanas tiks izmantotas tikai pašvaldības funkciju īstenošanai, lai sniegtu pakalpojumu pensijas vecuma personām;
- var nodot projekta ietvaros izveidotās ēkas bezatlīdzības lietošanā sociālo pakalpojumu sniedzējam, ar kuru pašvaldība ir noslēgusi deleģēšanas līgumu vai iepirkumu līgumu par ģimeniskai videi pietuvināta pakalpojuma sniegšanu mērķa grupas personām;
- nodrošina citus nosacījumus atbilstoši MK noteikumiem Nr. 475

Labklājības ministrija

Sasniedzamie rezultāti leguvumi

Veicināta personu pāreju no institucionālas aprūpes uz ĢVPP saņemšanu

Noslēgti 17 līgumi ar pašvaldībām par 54 senioru ĢVPP ēku izveidi

Izveidotas 852 vietas

Uzsākta inovatīva pakalpojuma sniegšana

Saglabāta personas neatkarība

Nodrošināta aprūpē esošās personas ģimenes locekļu nodarbinātība

Labklājības ministrija

Uzzini:

atbildiga.iestade@lm.gov.lv

67021600

www.lm.gov.lv

Twitter: @Lab_min

Flickr.com: Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba